

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. d)
Filosofie**

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Potrivit gândirii filosofului K. Popper, prin termenul *democrație înțelegem*:
 - a. posibilitatea afirmării unei libertăți totale
 - b. selecția atentă a valorilor pe baza cărora sunt promovați liderii comunităților
 - c. guvernarea celor mulți
 - d. existența unui mijloc de a evita tirania și de a limita puterea statului
2. Principiul utilitatii sau al *celei mai mai fericiri*, aparține lui:
 - a. Aristotel
 - b. J. St. Mill
 - c. Imm. Kant
 - d. Fr. Nietzsche
3. Omul este considerat subiect axiologic, purtător și generator al valorilor în:
 - a. filosofia morală
 - b. teoria cunoașterii
 - c. metafilosofie
 - d. filosofia social - politică
4. Liberul arbitru reprezintă:
 - a. afirmarea libertății absolute a ființei umane
 - b. libertatea omului de a alege între mai multe posibilități
 - c. libertatea individului de a practica orice religie
 - d. libertatea omului de a nu se supune legilor nedrepte
5. Ideea potrivit căreia fericirea poate fi obținută prin activitatea rațională a sufletului, conformă cu virtutea, este specifică eticii:
 - a. utilitariste
 - b. eudaimoniste
 - c. hedoniste
 - d. deontologice
6. Dreptatea procedurală se referă la:
 - a. repararea nedreptăților și recompensarea celui care a fost prejudiciat
 - b. repartizarea bunurilor și îndatoririlor, a avantajelor și dezavantajelor
 - c. distribuirea bunurilor, obligațiilor și avantajelor în funcție de merit
 - d. respectarea și aplicarea corectă a legilor și înfăptuirea justiției
7. Problematica filosofiei politice vizează:
 - a. raportul dintre individ și stat
 - b. aspectele care ţin de moralitatea actelor/acțiunilor umane
 - c. sursele prin intermediul cărora omul poate cunoaște
 - d. raportul identitate - alteritate

8. Pentru J. St. Mill, moralitatea presupune:
 - a. acțiunile bune, făcute din datorie
 - b. acțiunile bune, guvernate de principii universale și necesare
 - c. acțiunile bune, conforme cu virtutea
 - d. acțiunile bune, în sensul în care se dovedesc folositoare
9. Problematica sensului vieții **nu** poate răspunde la întrebarea:
 - a. Care este locul meu în univers?
 - b. Viața merită să fie trăită?
 - c. Care este sensul existenței mele?
 - d. Care sunt sursele care întemeiază cunoașterea autentică?
10. O concepție etatistă privind raportul *individ – stat*, întâlnim în filosofia lui:
 - a. Aristotel
 - b. J. J. Rousseau
 - c. B. Pascal
 - d. J. St. Mill

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *libertății*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scările sale, a făcut referiri la problematica *libertății*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *libertate*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *libertate* și *lege*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Destinul creator” al omului îl înțelegem înainte de toate ca o traectorie spirituală în urmărirea unei statornice ținte care i se refuză. (...) Destinul creator se vădește, prin actele sale, ca o magnific-deficientă împlinire a unei făgăduințe pe care omul și-o face în clipa când devine „om”, și care durează atâtă timp cât omul rămâne „om”. (...) Destinul creator al omului a fost declanșat printr-o mutație ontologică ce s-a declarat în el din capul locului. Deficiența însăși a acestui destin poartă pecetea supremului preț, întrucât e mărturia unei finalități transcendentă. (A „există întru mister și pentru revelare” înseamnă calitativ cu totul altceva decât „a există în lume” pur și simplu).
(Lucian Blaga, Geneza metaforei și sensul culturii)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale sensului vieții. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *mister* și *revelare*. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Etica aplicată are ca obiect studiul unor probleme morale controversate, al căror caracter moral este unul explicit.

1. Menționați trei teme/probleme de etică aplicată. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația dintre etica aplicată și problematica drepturilor omului. **4 puncte**